

KONCEPCJA PRACY I ROZWOJU

SZKOŁY POLONIJNEJ

**Szkoła Polska w Barcelonie, Tarragonie, Gironie i
Castelldefels
Hiszpania**

Opracowanie:

Ewa Hojna

TORREDEMBARRA, 30 grudnia 2021

I CHARAKTERYSTYKA SZKOŁY

1. Dane ogólne szkoły (nazwa, dane kontaktowe):

Szkoły Polskie w Barcelonie, Tarragonie, Gironie i Castelldefels działają przy Stowarzyszeniu Kulturalnym Szkoła Polska (Associació Cultural Escuela Polaca), zarejestrowanym zgodnie z systemem prawnym w Hiszpanii.

Szkoły funkcjonują jako sobotnie szkoły społeczne, realizują polonijne podstawy programowe i nie podlegają lokalnym władzom oświatowym. Zajęcia odbywają się przeciętnie w dwie soboty w miesiącu od września do czerwca. Podstawowym zadaniem szkół jest nauczanie języka polskiego, historii i geografii Polski oraz zapoznanie dzieci polskich i polonijnych z kulturą i tradycjami polskimi.

Zajęcia odbywają się w:

Barcelonie: La Salle Gracià, Plaça del Nord, 14, Barcelona, w godz. 10.00 – 13.30

Tarragonie: La Salle, Avinguda dels Països Catalans, s/n, w godz. 10:00 – 13:30

Gironie: Col·legi Pere Coll (FEDAC Sant Narcís), Carrer Pare Coll 3, w godz. 10:00 – 13:30

Castelldefels: Alemanísimo, Avinguda 310, 1 local 9, 08860 Castelldefels, w godz. 10:00 – 13:30

Adres:

Associació Cultural Escuela Polaca – Stowarzyszenie Kulturalne Szkoła Polska
C/ Plana de Vic, 33B
43830 Torredembarra, Hiszpania

Kontakt:

Dyrektor szkół: Ewa Hojna

E-mail: ewa.hojna@gmail.com

Telefon: +34 644 407 101

2. Historia i tradycja szkoły

Szkoła Polska w Barcelonie powstała w październiku 2002 roku z inicjatywy Konsulatu Generalnego RP i Stowarzyszenia Kulturalnego Katalońsko-Polskiego. Od roku 2012 do chwili obecnej działa w ramach Stowarzyszenia Kulturalnego Szkoła Polska.

Na samym początku istnienia szkoły jej uczniami były dzieci urodzone w Polsce, których rodzice głównie z powodów zawodowych przyjechali do Hiszpanii. W związku z tym oferta edukacyjna szkoły była skierowana do dzieci, które kontynuowały naukę języka polskiego oraz wiedzy i historii Polski. Do szkoły wówczas zapisało się około 25 uczniów od 6 do 13 lat, którzy zostali podzieleni na 3 grupy wiekowe. Jednak z upływem czasu i zmianami ekonomiczno-politycznymi oraz na rynku pracy profil przeciętnego ucznia zmienił się diametralnie. W chwili obecnej, powyżej 95% dzieci pochodzi z rodzin

mieszanych i urodziły się poza granicami Polski. W związku z tym oferta edukacyjna szkoły musiała się zmienić i dostosować do bieżących potrzeb.

Szkoła Polska w Barcelonie przez pierwsze lata swojej działalności wynajmowała sale lekcyjne w szkole Col.legi Pare Manyanet, następnie zajęcia odbywały się w lokalu Stowarzyszenia Kulturalnego Katalońsko-Polskiego a od roku 2018 w szkole La Salle Gracia w Barcelonie.

Szkoła Polska w Tarragonie powstała w roku 2014 z inicjatywy rodzin zamieszkujących w prowincji Tarragona. Od samego początku działa w ramach Stowarzyszenia Kulturalnego Szkoła Polska i jest jedyną instytucją polonijną działającą w tym regionie Hiszpanii.

Przez pierwsze dwa lata szkoła wynajmowała dwie sale lekcyjne w akademii języka angielskiego KEM w Tarragonie a od roku 2016 w szkole La Salle Tarragona.

Szkoła Polska w Gironie powstała w roku 2016 w ramach Stowarzyszenia Kulturalnego Szkoła Polska i jest jedyną instytucją polonijną w regionie, której działalność skierowana jest do dzieci.

Szkoła od samego początku wynajmuje sale lekcyjne w szkole Col.legi Pere Coll.

Szkoła Polska w Castelldefels rozpoczęła swoją działalność w styczniu 2019 roku i działa w ramach Stowarzyszenia Kulturalnego Szkoła Polska. Powstała z inicjatywy rodziców zamieszkujących miejscowość Castelldefels i najbliższe okolice. Zajęcia odbywają się w wynajętych salach akademii języka niemieckiego Alemanísimo.

Wszystkie szkoły są szkołami społecznymi. Zajęcia odbywają się w soboty.

W szkołach nie przygotowuje się dzieci do egzaminów państwowych, nie wystawia się ocen, nie ma kartkówek, sprawdzianów.

3. Kadra szkoły (dyrekcja, nauczyciele, specjaliści)

Dyrektorem Szkół Polskich w Barcelonie, Tarragonie, Gironie i Castelldefels jest Ewa Hojna. Nauczyciele stanowią kadrę wykwalifikowaną, jednak nie wszyscy posiadają wykształcenie pedagogiczne. Wśród kadry można wymienić pedagogów, logopedów, ekonomistów czy inżynierów. Łączy ich pasja do pracy z dziećmi oraz pielęgnowania języka i kultury polskiej, ogromne zaangażowanie i poświęcenie. Żeby rozpocząć pracę w szkole nauczyciele odbywają rozmowę kwalifikacyjną z Panią dyrektorem oraz zajęcia próbne. Wszyscy nauczyciele na co dzień pracują zawodowo, a w soboty uczą w szkołach, tak więc jest to ich dodatkowe zajęcie. Nie są zatrudnieni na umowę o pracę, ale podpisują umowę o wolontariat i otrzymują tzw. wyrównanie kosztów, np. na dojazdy do szkoły czy na zakup materiałów dydaktycznych. Niektórzy nauczyciele pracują w kilku szkołach.

W razie potrzeby szkoły współpracują ze specjalistami tj. logopedą, fizjoterapeutą, psychologiem, itp.

Nauczyciele aktywnie uczestniczą w szkoleniach i warsztatach organizowanych dla nauczycieli polonijnych przez instytucje w Polsce, w Hiszpanii (Lokalny Ośrodek Metodyczny w Madrycie) czy w innych krajach europejskich w ramach współpracy międzynarodowej.

Prowadzą warsztaty wewnętrzne oraz dzielą się materiałami z pozostałymi nauczycielami.

Współpracują ze sobą oraz z rodzicami i społecznością lokalną przy organizacji różnych wydarzeń towarzyszących, odbywających się poza szkołą np. podczas organizacji spotkań okolicznościowych, pikników dla rodzin itp.

W ramach współpracy jednego z projektów europejskich, prowadzonego przez Miejski Ośrodek Doradztwa Metodycznego w Białymstoku przygotowują scenariusze zajęć oraz realizują wybrane aktywności podczas spotkań projektowych, które każdorazowo oceniane są celująco.

Dzielą się swoimi pasjami, np. gotowanie, arcydzieła rękodzielnicze itp. oraz angażują szkolną społeczność w życie szkoły.

Zdobywają nagrody i wyróżnienia w konkursach oraz zdobywają odznaczenia, np. nauczycielce z Barcelony, Girony i Castelldefels – Marii Kołomyjec, przyznano Medal Komisji Edukacji Narodowej, za ponad 12 letnią pracę pedagoga oraz szczególne zasługi dla oświaty i wychowania (2020 rok).

Natomiast nauczycielka w Gironie i Barcelonie, Pani Dominika Jarmakowska opublikowała swoje scenariusze zajęć w kwartalniku metodycznym „Uczymy, jak uczyć”, 2021.

4. Baza szkoły

Szkoła Polska w Barcelonie

La Salle Gràcia

Plaça del Nord, 14

Barcelona 08024

Wynajmujemy sale lekcyjne bardzo dobrze przystosowane do wieku dzieci oraz pokój nauczycielski gdzie znajduje się szkolna biblioteka oraz materiały edukacyjne, biurowo-papiernicze. W soboty rodzice mogą też bezpłatnie zaparkować na jednym ze szkolnych boisk co jest ogromnym atutem w tak dużym i zatłoczonym mieście jakim jest Barcelona.

Bardzo dobra lokalizacja szkoły, w samym centrum miasta z łatwym dostępem do komunikacji miejskiej.

Dzieci podczas przerwy mają dostęp do boiska i placu zabaw.

Szkoła Polska w Tarragonie
Col·legi La Salle
Avinguda dels Països Catalans, s/n
Tarragona 43007

Szkoła wynajmuje 3 przestrzenne sale lekcyjne. Niestety nie są wyposażone w projektor i komputery. Nie mamy też pokoju nauczycielskiego. Aczkolwiek do naszej dyspozycji jest szafa gdzie możemy przechowywać materiały edukacyjne i biurowo-papiernicze. Dzieci mają dostęp do ogromnego boiska i parku na ogrodzonym terenie szkoły. Położona jest na przedmieściach Tarragony.

Szkoła Polska w Gironie
Col·legi Pere Coll (FEDAC Sant Narcís)
Carrer Pare Coll, 3
Girona 17005

Szkoła wynajmuje jedną ogromną salę z bezpośrednim wyjściem na boisko wyłącznie do użytku naszych uczniów. Sala jest odpowiednio wyposażona, przestrzenna i po jednej stronie całkowicie oszklona. Mamy do dyspozycji dwie duże szafy: jedna na szkolną bibliotekę i druga na materiały edukacyjne i biurowo – papiernicze. Położona jest na przedmieściach Girony.

Szkoła Polska w Castelldefels
Alemanísimo
Avinguda 310, 1 local 9
Castelldefels 08860

Szkoła wynajmuje 4 sale lekcyjne w samym centrum miasta ale z wieloma bezpłatnymi miejscami do parkowania w pobliżu. Do naszej dyspozycji jest tylko jedna mała szafa w której przechowujemy materiały edukacyjne i biurowo-papiernicze.

5. Uczniowie

Szkoła Polska w Barcelonie

Do Szkoły Polskiej w Barcelonie można zapisać dzieci w wieku od roku do 13 lat.

Podział na grupy:

- Klub Malucha: dzieci w wieku od roku do 3 lat, którym podczas spotkań aktywnie towarzyszą rodzice
- Poziomki: dzieci w wieku 3 lat
- Jagódki: dzieci w wieku 4 lat
- Śliweczki: dzieci w wieku od 5 do 6 lat
- Malinki: dzieci w wieku od 7 do 8 lat
- Jarzębina: dzieci w wieku od 9 do 13 lat

Istnieje też grupa dla dorosłych, głównie niepolskojęzycznych rodziców, którzy uczą się języka polskiego jako obcego.

Szkoła Polska w Tarragonie

Do Szkoły Polskiej w Tarragonie można zapisać dzieci w wieku od 3 do 13 lat.

Podział na grupy:

- Sikorki: dzieci od 3 do 4 lat
- Kukułki: dzieci od 5 do 6 lat
- Orły: dzieci od 7 do 13 lat

Szkoła Polska w Gironie

Do Szkoły Polskiej w Gironie można zapisać dzieci w wieku od roku do 13 lat.

Podział na grupy:

- Biedronki: dzieci od 3 do 6 lat
- Motylki: dzieci od 7 do 13 lat

Szkoła Polska w Castelldefels

Do Szkoły Polskiej w Castelldefels można zapisać dzieci w wieku od roku do 13 lat.

Podział na grupy:

- Klub Malucha: dzieci w wieku od roku do 3 lat, którym podczas spotkań aktywnie towarzyszą rodzice
- Żabki 1: dzieci od 3 do 4 lat
- Żabki 2: dzieci od 5 do 6 lat
- Bociany: dzieci od 7 do 13 lat

W chwili obecnej powyżej 95% dzieci pochodzi z rodzin mieszanych i urodziły się poza granicami Polski. Przeważnie to mamy pochodzą z Polski natomiast ojcowie z Katalonii, Hiszpanii, Wielkiej Brytanii, Francji, Belgii, Costa Riki, USA, Kanady, Niemiec, Peru, Włoch, itd. Są to dzieci wielojęzyczne i wielokulturowe. Często się zdarza, że język polski jest ich 3 bądź nawet czwartym językiem.

II ŚRODOWISKO LOKALNE

1. Charakterystyka środowiska lokalnego i jego najważniejsze potrzeby.

Na samym początku istnienia szkoły jej uczniami były dzieci urodzone w Polsce, których rodzice głównie z powodów zawodowych przyjechali do Hiszpanii. W związku z tym oferta edukacyjna szkoły była skierowana do dzieci, które kontynuowały naukę języka polskiego oraz wiedzy i historii Polski. Jednak z upływem czasu i zmianami ekonomiczno-politycznymi oraz na rynku pracy profil przeciętnego ucznia zmienił się

diametralnie. W związku z tym i oferta edukacyjna szkoły musiała się zmienić i dostosować do bieżących potrzeb uczniów i szkolnych rodziców.

Od naszych szkół oczekuje się aby dzieci podczas zajęć pogłębiły polską tożsamość kulturową i nauczyły się języka polskiego, dostarczyły dzieciom kompetencji (zwłaszcza językowych) jako narzędzia niezbędnego w procesie dalszego poznawania literatury, historii i kultury polskiej. Nabyte umiejętności mają być użyteczne w życiu codziennym, mają ułatwić proces komunikacji między dziećmi i rodzicami oraz rodziną w Polsce.

Szkoła też jest miejscem gdzie rodzice mają możliwość nawiązywania kontaktów z innymi rodzinami w podobnej sytuacji. To pomaga w integracji środowiska polonijnego. Przeciętna rodzina polonijna w naszych szkołach jest bardzo dobrze zintegrowana w środowisku lokalnym.

2. Współpraca ze środowiskiem lokalnym.

W każdej ze szkół współpraca z rodzicami wygląda trochę inaczej. W mniejszych szkołach rodzice lepiej się znają i proces komunikacji jest bardziej bezpośredni i mniej anonimowy. W większości przypadków zaangażowanie rodziców w życie szkoły nie jest wielkie ale z drugiej strony cieszymy się ich dużym zaufaniem.

III CELE SZKOŁY- MISJA I WIZJA

1. Cele główne szkoły:

- stworzenie warunków do wszechstronnego rozwoju uczniów
- stworzenie warunków do rozwijania zdolności i zainteresowań uczniów
- wspieranie dwujęzyczności i wielojęzyczności uczniów
- rozwijanie kompetencji społecznych, szacunku i tolerancji
- podtrzymywanie tradycji i tożsamości narodowej
- integracja szkolnej Polonii

2. Cele szczegółowe:

- zapewnienie uczniom optymalnych i bezpiecznych warunków kształcenia i wychowania
- zapewnienie wysokiej jakości zajęć w języku polskim prowadzonych przez wyszkoloną kadrę dwujęzyczną i wielojęzyczną
- wspieranie rozwoju i doskonalenia zawodowego nauczycieli
- zapewnianie rzetelnych materiałów dydaktycznych, autorskich programów zajęć w języku polskim

- zapewnienie uczniom zajęć uwzględniających ich zainteresowania i uzdolnienia
- umożliwienie zdobycia wiedzy i umiejętności językowych oraz kulturowych
- przekazywanie prawidłowych wzorców społecznych, charakteryzujących się otwartością, wzajemnym szacunkiem, akceptacją i tolerancją
- współpraca ze szkolną Polonią, angażowanie rodziców w życie szkoły oraz wydarzenia towarzyszące
- organizowanie spotkań pozaszkolnych dotyczących pielęgnowania tradycji i kultury polskiej oraz integracji szkolnej Polonii
- zaopatrywanie biblioteki polskiej, dostępu do lektur/czasopism i materiałów multimedialnych w języku polskim
- współpraca z instytucjami edukacyjnymi w Polsce, środowisku lokalnym i za granicą
- promocja szkoły w środowisku lokalnym i międzynarodowym

3. **Misja szkoły**

Jesteśmy szkołą promującą:

1. profesjonalizm i wysoką jakość zajęć edukacyjnych dla dzieci polskich i polonijnych
2. polski język, historię i kulturę
3. naukę przez zabawę, w atmosferze przyjaźni i tolerancji
4. kształtowanie tożsamości narodowej
5. rozwój językowy (w różnych dziedzinach naukowych)
6. integrację środowiska polonijnego i lokalnego
7. współpracę międzynarodową z innymi instytucjami edukacyjnymi

Naszym zadaniem jest stworzenie dzieciom polskim i polonijnym optymalnych warunków do holistycznego rozwoju, przy zachowaniu polskiego języka, kultury i historii z wykorzystaniem form nauki poprzez zabawę. Zależy nam także na: wspieraniu rodziców w procesie wychowania, integracji środowiska polonijnego i lokalnego, postawie otwartości i wzajemnej akceptacji względem podobieństw i różnic wynikających ze zróżnicowanego podłoża lokalnego.

4. **Wizja szkoły**

1. wszechstronny rozwój uczniów i nauczycieli posługujących się językiem polskim i podtrzymujących polską kulturę i tradycje
2. wychowanie w pozytywnych wartościach i normach społecznych
3. uczniowie i absolwenci odnoszący sukcesy w różnych dziedzinach nauki
4. utrzymanie wykwalifikowanej kadry i jakości prowadzonych zajęć

5. integracja relacji wśród szkolnej Polonii opartej na pomocy i współdziałaniu na różnych poziomach: nauczyciel-rodzic, nauczyciel-uczeń, rodzic-rodzic
6. kształtowanie bezpiecznej i życzliwej atmosfery opartej na wzajemnej akceptacji, szacunku i tolerancji wśród szkolnej Polonii
7. rozwijanie współpracy z instytucjami różnego typu w środowisku lokalnym i międzynarodowym
8. upowszechnianie języka, historii i kultury polskiej wśród lokalnej Polonii

IV MODEL ABSOLWENTA / UCZNIA

Absolwent naszej szkoły to uczeń, który:

- rozumie i posługuje się językiem polskim, otacza się między innymi kulturą i tradycjami polskimi
- zna polskie symbole narodowe, historię i geografę Polski oraz dziedzictwo kulturowe
- jest dumny ze swojej polskości – chętnie dzieli się swoją wiedzą, doświadczeniem i kompetencjami w środowisku lokalnym i polonijnym
- chętnie uczestniczy / angażuje się w organizację wydarzeń historycznych i kulturalnych związanych z Polską oraz eventów podtrzymujących polską tradycję i obyczaje
- przyjmuje postawę akceptacji, szacunku i tolerancji wobec innych osób i kultur
- cechuje go poczucie przynależności do szkoły polskiej, Polonii oraz współodpowiedzialność za poszanowanie norm i wartości społecznych
- jest ciekawy świata, wrażliwy i otwarty na poznawanie nowych osób, miejsc, kultur, religii, wartości itp.
- jest kreatywny, pracowity, potrafi przezwyciężać napotkane trudności i wyciągać wnioski

V MOCNE I SŁABE STRONY SZKOŁY, SZANSE I ZAGROŻENIA (SWOT)

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • realizacja projektów europejskich • współpraca z różnymi instytucjami w Polsce i Europie • dobrowolność uczestnictwa w 	<ul style="list-style-type: none"> • brak własnego budynku, własnych klas, wynajmowane pomieszczenia • wynajem pomieszczeń odnawialne co roku

<p>zajęciach</p> <ul style="list-style-type: none"> • dobre stosunki lokalne i z rodzicami • wykształcona dwujęzyczna kadra • kurs języka polskiego dla dorosłych • ponad 19 lat doświadczenia w pracy • umiejętność prowadzenia zajęć zdalnych • zajęcia prowadzone w oparciu o własne pomysły i inspiracje, zgodne z zainteresowaniami uczniów • atrakcyjne formy prowadzonych zajęć (metody aktywizujące), nauka poprzez zabawę • stała komunikacja z rodzicami • organizacja spotkań pozaszkolnych w zakresie kultywowania polskich tradycji i obyczajów oraz integracji Polonii • laureaci konkursów pozaszkolnych	<ul style="list-style-type: none"> • w niektórych szkołach niewystarczające wyposażenie sal w materiały dydaktyczne • mało miejsca na przechowywanie materiałów do zajęć i biblioteki szkolnej (np. jedna szafa) • braki w kadrze pedagogicznej • duża liczebność grup zróżnicowanych wiekowo • deficyt sprzętu szkolnego (np. do przeprowadzania zajęć, komputery itp.) • minimalna aktywność rodziców • zajęcia średnio 2 x w miesiącu (7 godzin w miesiącu) • rzadki udział dzieci w konkursach
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • umiejętności prowadzenia zajęć online • współpraca ze społecznością lokalną • stworzenie większej ilości grup, z mniejszą różnicą wiekową • dostęp do specjalistów (tj. psycholog, logopeda, fizjoterapeuta itp.) • lepszy standard niektórych klas, wyposażenie, materiały • większe zaangażowanie rodziców	<ul style="list-style-type: none"> • Duża rotacja w kadrze nauczycielskiej • porozumiewanie się w języku lokalnym wśród rodzin • słabe dofinansowanie zewnętrzne • nieskoordynowany kalendarz szkoleń dla nauczycieli polonijnych z Ministerstwa / instytucji współpracujących np. szkolenia w soboty (kiedy prowadzone są zajęcia dla dzieci) • brak motywacji wśród rodziców do przyprowadzania dzieci do szkoły polonijnej

VI. KONCEPCJA PRACY I ROZWOJU SZKOŁY:

1. Zarządzanie szkołą, organizacja pracy szkoły

Szkoły posiadają własną koncepcję związaną z zarządzaniem i organizacją pracy biorąc pod uwagę ich charakter, profil ucznia i nauczyciela polonijnego. Działalność szkół jest oparta i możliwa tylko dzięki współpracy dyrekcji, nauczycieli, rodziców i uczniów. Główna koncepcja jest stała ale z drugiej strony łatwo dopasowuje się do zmieniających się potrzeb i sytuacji. Nie ma ewaluacji nauczycieli czy uczniów polegającej na ocenianiu liczbowym czy kwalifikacji dzieci z jednej klasy do drugiej na podstawie wyników testu czy egzaminu.

Praca nauczycieli naszych szkół polonijnych nie jest oceniana czy doceniana przez polskie organy władzy a ścieżka kariery nauczyciela polonijnego nie jest dostosowana do systemu pracy nauczycieli szkół społecznych. Tak więc nie mogą zdobywać stopni awansu zawodowego. Mimo to nauczyciele doksztalcają się i wykorzystują nowo zdobytą wiedzę podczas prowadzenia zajęć. Szkoły stwarzają nauczycielom możliwości doksztalcania się i poznawania pracy nauczycieli w innych szkołach polonijnych w Europie oraz do aktywnego uczestnictwa w realizacji różnych projektów europejskich.

Szkoły starają się zapewnić uczniom i nauczycielom wyposażenie w nowoczesne pomoce dydaktyczne niezbędne do prowadzenia ciekawych i atrakcyjnych zajęć. Dyrektor podejmuje rozmowy z nauczycielami na temat ich potrzeb związanych z przygotowaniem odpowiednich zajęć do wieku i umiejętności uczniów oraz do warunków lokalowych każdej szkoły.

Szkoły dbają o bezpieczeństwo uczniów i nauczycieli. Nauczyciele i uczniowie wiedzą jak przestrzegać zasad bezpieczeństwa i higieny, tematy te są bardzo często poruszane podczas zajęć w trakcie całego roku szkolnego. Uczniowie zawsze pozostają pod opieką nauczycieli od momentu wejścia do budynku szkolnego. Szkoły są wyposażone we własne apteczki pierwszej pomocy.

Szkoły mają wypracowane metody szybkiego przekazywania informacji poprzez grupy na WhatsAppie, e-maile i stronę internetową szkół <http://szkolapolska.blogspot.com/>

Rodzice i nauczyciele są na bieżąco informowani o działalności szkoły, wydarzeniach, efektach pracy i zadaniach. Po każdym zajęciu nauczyciele piszą sprawozdanie, które następnie jest umieszczane w szkolnym blogu i wysyłane e-mailem do rodziców.

Szkoły otwarte są na współpracę z polskimi uniwersytetami i szkołami wyższymi polegającą na przyjmowaniu studentów na praktyki i umożliwieniu im zapoznania się z działalnością takich instytucji polonijnych jak szkoły działające poza granicami Polski.

Koncepcja ta oparta jest na własnej długoletniej praktyce i aktywnym kontakcie: uczeń-nauczyciel-rodzic-dyrektor. Bierze też pod uwagę czynniki zewnętrzne niezależne od szkoły oraz warunki lokalowe, personalne i czasowe wszystkich współpracowników szkoły.

2. Kształcenie (działania dydaktyczne)

W Szkołach Polskich w Barcelonie, Tarragonie, Gironie i Castelldefels prowadzone jest nauczanie zintegrowane, a zajęcia dotyczą języka polskiego, wybranych elementów historii i geografii Polski oraz szeroko pojętej kultury polskiej. Szkoły nie realizują polskiej podstawy programowej ani nie są objęte lokalnymi programami nauczania, co pozwala na prowadzenie zajęć według własnej wizji i celów instytucji oraz dostosować się do umiejętności i potrzeb uczniów. Mimo to nauczyciele bazują się na podstawie programowej dla szkół polonijnych. Wszystkie zajęcia prowadzone są w oparciu o klasyczną metodykę zabawową z wykorzystaniem metod aktywizujących.

Podczas zajęć prowadzonych w szkołach nauczyciele wykorzystują w większości przypadków autorskie scenariusze i często samodzielnie przygotowane materiały dydaktyczne. Niektórzy korzystają z materiałów dydaktycznych dostępnych bezpłatnie np. w Internecie czy książkach, jednak każdorazowo dostosowując je do treści przygotowanych przez siebie zajęć. Ponadto nauczyciele korzystają z materiałów dydaktycznych zakupionych przez Stowarzyszenie Kulturalne Szkoła Polska ze środków projektowych takich instytucji jak: Konsulat Generalny RP w Barcelonie, Ministerstwo Edukacji Narodowej, Fundacja Oświata Polska za Granicą, Stowarzyszenie Wspólnota Polska, Fundacja Edukacji Polonijnej, Fundacja Pomoc Polakom na Wschodzie itp.

W trakcie pandemii COVID-19, działając zgodnie z restrykcjami obowiązującymi w kraju nauczyciele prowadzili także zajęcia online. W tym czasie powstała platforma: e-szkolapolska.com, służąca rodzicom, nauczycielom i dzieciom do wspólnego kontaktu. Nauczyciele poszerzyli też swoją wiedzę i doświadczenie w zakresie prowadzenia zajęć online (synchronicznie), samodzielnie tworzyli materiały i treści do zajęć, udostępniając także materiały dla rodziców do pracy z dziećmi w domu (asynchronicznie).

Nauczyciele uczestniczą także czynnie w projektach międzynarodowych zorientowanych na poszerzanie i pogłębianie posiadanych kompetencji dydaktycznych, podczas których m.in. tworzą scenariusze zajęć i prowadzą pokazowe zajęcia z dziećmi pod okiem ekspertów, jednocześnie dzieląc się swoją wiedzą i doświadczeniem z innymi nauczycielami polonijnymi, np. projekty realizowane ze środków Erasmus+ tj. „Polska szkoła za granicą. Wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli szkół polonijnych” lub „Polska szkoła na emigracji. Kompetentny nauczyciel i kreatywny uczeń kluczem do sukcesu” itp.

W ramach współpracy lokalnej i międzynarodowej nauczyciele przekazują sobie nawzajem nowości dydaktyczne (zarówno dzielą się treściami z warsztatów, jak i materiałami dydaktycznymi), z których mogą skorzystać inni nauczyciele w szkołach polonijnych.

Nauczyciele realizują także projekty i konkursy edukacyjne przeznaczone dla uczniów szkół polonijnych, np. projekt czytelniczy „Książka moim przyjacielem”.

W Szkole Polskiej w Barcelonie prowadzona jest także edukacja języka polskiego dla osób dorosłych, przebywających w środowisku polonijnym, która poza nauką pisania, słuchania, czytania i mówienia w języku polskim, ma także na celu zapoznanie z polską kulturą i tradycją.

Szkoły w trakcie roku szkolnego przyjmują studentów z polskich uniwersytetów i wyższych uczelni na praktyki w ramach programu Erasmus Plus. Podczas praktyk studenci aktywnie uczestniczą w prowadzeniu zajęć, przygotowywaniu materiałów metodycznych i promocyjnych, pomagają przy organizacji spotkań rodzinnych, konferencji i prezentacji związanych z polską kulturą. Tym samym mają szansę na poznanie pracy nauczyciela polonijnego i organizacji szkoły polonijnej.

3. Opieka i wychowanie (działania opiekuńczo-wychowawcze, wychowanie patriotyczne)

Nauczyciele we wszystkich szkołach prowadzą działania opiekuńczo-wychowawcze, mające na celu zapewnienie dzieciom zorganizowanej nauki, opieki i wychowania oraz bezpiecznego pobytu w szkole. Przede wszystkim pracują nad integracją grupową, szkolną i lokalną w społeczności polonijnej.

W grupie szkolnej nauczyciele skupiają się przede wszystkim na aktywizowaniu dzieci podczas zajęć i łączeniu wiedzy teoretycznej z praktyczną, jednocześnie pobudzając zainteresowania dzieci oraz przekazując wartości dotyczące otwartości, wrażliwości, wzajemnego szacunku i tolerancji. Podczas zajęć nauczyciele tworzą optymalne warunki rozwoju dzieci zgodnie z ich zainteresowaniami, zapoznając je z historią, geografią i dziedzictwem kulturowym Polski (w tym np. zapoznają uczniów z polską literaturą, dziełami artystycznymi czy kulturą ludową m.in. poprzez prace plastyczne czy występy teatralne i taneczne przed rodzicami i/lub społecznością lokalną z okazji świąt okolicznościowych, patriotycznych itd. Są to m.in. apele niepodległościowe czy tworzenie symboli patriotycznych – kotyliony itd. Nauczyciele realizują także konkursy poezji polskiej, wizyty członków zespołów ludowych itp.). Pracują również z uczniami nad wzajemnymi relacjami interpersonalnymi, kształtują umiejętności słuchania i mówienia w języku polskim, uwrażliwiają na wsparcie i pomoc osobom potrzebującym (np. uczestnictwo w akcjach i koncertach charytatywnych), ale także uczą rozwiązywania ewentualnych konfliktów rówieśniczych.

Nauczyciele realizują także projekty i konkursy o Polsce przeznaczone dla uczniów szkół polonijnych, np.

- Śladami Polaków w Katalonii (Konsulat Generalny RP w Barcelonie)
- Ostrołęcki Konkurs Literacki „O Orle Pióro” (Szkoła Podstawowa nr 6 im. Orła Białego w Ostrołęce)
- coroczny konkurs recytatorski pt. Jestem Polakiem i jestem z tego dumny (Autonomia Polaków POLONIA z Kaliningradu)
- Konkurs Historyczny „Czy znasz Kraków” (Centrum Młodzieży im. Dr H. Jordana w Krakowie)
- Konkurs Plastyczny: Przyroda w kolorach: Świat owadów (Młodzieżowy Dom Kultury w Krakowie)

W pracy ze społecznością szkolną i lokalną integracja polega w dużej mierze na wypracowaniu współpracy rodziców i nauczycieli oraz organizacji polonijnych działających w Katalonii i Hiszpanii poprzez wspólną pracę i zabawę przy zachowaniu polskiego języka, kultury, tradycji i obyczajów. Odbywa się to m.in. poprzez organizację okolicznościowych imprez i eventów związanych z rokiem szkolnym czy Polską np. szkolne przedstawienia i apele, pikniki rodzinne, uroczystości rocznicowe szkoły, akcje polonijne (np. Polska w moim domu – prowadzona przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych) itp.

Animacja społeczna środowiska polonijnego w szkołach realizowana jest także poprzez organizację corocznych spotkań tj. Rodzinne Malowanie Jajek czy świąteczne spotkania w okresie bożonarodzeniowym. W społeczności szkolnej i lokalnej organizowane są także konkursy na tematy związane ze Szkołą Polską np. świąteczne bingo dla nauczycieli czy konkurs: Zgadnij kto jest kim (plansze ze zdjęciami nauczycieli z okresu dzieciństwa i obecne). Ponadto społeczność szkolna przekazuje sobie nawzajem informacje na tematy związane z Polską np. eventy organizowane lokalnie, tj. polskie msze, koncerty z okazji świąt czy wizyty polskich artystów.

W ramach współpracy lokalnej i międzynarodowej w szkołach organizowane są szkolenia, warsztaty, a także spotkania z ekspertami z różnych dziedzin (np. psycholog, logopeda, prawnik itp.), z których wiedzy i doświadczenia korzystają nauczyciele i rodzice dzieci polonijnych.

4. Promocja szkoły w środowisku lokalnym, współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz szkoły

Główną instytucją wspierającą działalność szkół jest Konsulat RP w Barcelonie, który między innymi aktywnie promuje naszą działalność, pomaga w zdobyciu dofinansowania, aktywnie uczestniczy w uroczystościach i wydarzeniach szkolnych,

organizuje koncerty i wystawy dla lokalnej Polonii. Poza tym organizuje spotkania informujące dla rodziców w szkole na bieżące tematy administracyjne i legalne np. obywatelstwo polskie, wyrobienie dokumentów tożsamości, rejestracja aktów urodzenia, itp.

Stowarzyszenie Kulturalne Katalońsko-Polskie wraz ze Stowarzyszeniem Kulturalnym Szkoła Polska organizuje wydarzenia pozaszkolne, promuje kulturę polską w Katalonii i katalońską w Polsce, np. Dni Katalonii w Lublinie i Toruniu czy Dni Lublina w Tarragonie.

Urząd Miasta Torredembarra gdzie jest zarejestrowane Stowarzyszenie Kulturalne Szkoła Polska udostępnia bezpłatnie sale na różnego rodzaju wydarzenia, spotkania świąteczne, itp.

Lokalny Ośrodek Metodyczny w Madrycie organizuje i zaprasza naszych nauczycieli do uczestnictwa w różnego rodzaju warsztatach i kursach metodycznych dla nauczycieli polonijnych.

Pozostałe szkoły polonijne działające w Hiszpanii wzajemnie się wspierają wymianą dobrych praktyk, rozwiązań różnego rodzaju problemów, pomysłów.